

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyní JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci **žalobkyně: L. N.**, zastoupená Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti **žalovanému: Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, o žalobě vedené u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích pod sp. zn. 52 A 5/2015, o návrhu žalobkyně na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á**.
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu

[1] Návrhem datovaným dnem 13. 10. 2015, doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 24. 11. 2015, se žalobkyně (dále jen „navrhovatelka“) domáhala určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“). Po zdejším soudu se navrhovatelka domáhala toho, aby Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočce v Pardubicích (dále jen „krajský soud“) byla určena lhůta pro vydání rozhodnutí o navrhovatelčině návrhu ze dne 24. 6. 2015 na doplnění protokolu o jednání, které se konalo dne 10. 6. 2015.

[2] Navrhovatelka uvedla, že dne 24. 6. 2015 podala návrh, aby protokol o jednání ze dne 10. 6. 2015 byl doplněn o tento text: *„Soud sděluje právnímu zástupci žalobce: ‚Vy nám tady papouškujete to, co jste nám říkal minule.‘ Právní zástupce žalobce odpovídá: ‚Nic nepapouškují, pouze opakuji právní názor, který jsem uvedl i v jiné předchozí věci.‘“* Smyslem návrhu na doplnění protokolu bylo doplnit protokol o informace svědčící o chování předsedy senátu, které navrhovatelka považuje za nevhodné. Dle § 40 odst. 8 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), předseda senátu rozhoduje o návrzích na doplnění protokolu a o námitkách proti jeho znění. Předseda senátu krajského soudu o návrhu na doplnění protokolu nerozhodl. Na jeho straně jsou průtahy v řízení v délce větší než čtyři měsíce a nic nenásvědčuje tomu, že by měl v úmyslu o návrhu rozhodnout.

[3] Navrhovatelka zmíní, že podala stížnost na předsedu senátu krajského soudu pro průtahy v řízení. Místopředseda krajského soudu její stížnost vyhodnotil jako nedůvodnou, neboť zaujal názor, že návrh na doplnění protokolu měl být učiněn nejpozději do konce jednání. S tím navrhovatelka nesouhlasí, jelikož právní předpisy nepočítají s tím, že by bylo možno podat návrh na doplnění protokolu jen do skončení jednání. Sama žalobkyně na ústním jednání nebyla, protože musela být v době jednání v zaměstnání. Místopředseda krajského soudu uvedl, že jím zastávaný názor vyplývá z rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 13. 3. 2014, sp. zn. 21 Cdo 2737/2012. Navrhovatelka si uvedené rozhodnutí opatřila z webových stránek Nejvyššího soudu a zjistila, že nic takového z rozhodnutí neplyne a rozhodnutí se zabývá řešením jiné právní otázky. Místopředseda krajského soudu argumentoval dále rozhodnutím vrchního soudu ze dne 22. 9. 1999, sp. zn. Nao 107/99. Neuvedl však, zda se jedná o rozhodnutí Vrchního soudu v Praze, nebo Vrchního soudu v Olomouci. Navrhovatelka uvedené rozhodnutí nemá, ale zastává názor, že jde o více než 16 let staré rozhodnutí.

[4] Jestliže místopředseda krajského soudu zaujal názor, že návrh na doplnění protokolace lze uplatnit pouze do skončení jednání, tak tím nijak nevyloučil povinnost příslušného předsedy senátu na návrh na doplnění protokolu zareagovat např. sdělením, že návrh byl podán opožděně. I opožděný návrh je předseda senátu povinen vyřídit zákonným způsobem.

II. Podstatný obsah spisu krajského soudu

[5] Dne 10. 6. 2015 se před krajským soudem konalo ústní jednání, jehož se navrhovatelka neúčastnila osobně, ale jehož se účastnil substituční zástupce jejího advokáta Mgr. Václav Voříšek. Jak vyplývá z protokolu o ústním jednání, Mgr. Václav Voříšek nevznesl v průběhu jednání žádnou námitku proti protokolaci ani návrh na doplnění protokolu. Součástí protokolu o jednání není text uvedený v bodě [2] shora, o jehož doplnění do protokolu navrhovatelka usiluje.

[6] Dne 24. 6. 2015 krajský soud obdržel návrh z téhož dne, v němž navrhovatelka navrhla doplnění protokolu o jednání o výše zmíněný text. Ve spise krajského soudu je založen úřední záznam ze dne 25. 6. 2015, kde se předseda senátu vyjadřuje k doručenému návrhu na doplnění protokolu. V úředním záznamu je uvedeno: „Mgr. Václav Voříšek zastupující žalobkyni v substituci podal dne 24. 6. 2015 návrh na doplnění protokolu z jednání konaného v dané věci dne 10. 6. 2015. Vzhledem k tomu, že takový návrh lze podat jen při jednání soudu (srov. rozhodnutí Vrchního soudu publikované v SJS pod sp. zn. Nao 107/99), nemůže o tomto návrhu předseda senátu rozhodnout.“

[7] Dne 13. 11. 2015 obdržel krajský soud návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, který je datovaný dnem 13. 10. 2015.

III. Vyjádření krajského soudu k návrhu na určení lhůty

[8] Krajský soud ve svém vyjádření uvedl, že protokol o jednání je veřejnou listinou, přičemž z jeho obsahu nevyplývá, že by zástupce navrhovatelky při jednání podal námitku proti jeho znění nebo návrh na jeho doplnění. Zástupce navrhovatelky netvrdí, že by se

nemohl vyjádřit, naopak z protokolu je zřejmé, že mu bylo umožněno nadiktovat celou pasáž týkající se námitky zpochybňující oprávnění pracovníka žalovaného jednat za žalovaného.

[9] Z povahy věci vyplývá, že námitka proti protokolaci či návrh na doplnění protokolu mohou být podány nejpozději do skončení jednání, když o námitkách proti protokolaci a návrzích na doplnění rozhoduje předseda senátu při jednání, k čemuž krajský soud odkázal na § 40 odst. 8 o. s. ř. a rozhodnutí vrchního soudu ze dne 22. 9. 1999, sp. zn. Nao 107/99, dostupné z ASPI, a rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 13. 3. 2014, sp. zn. 21 Cdo 2737/2012. Byť je návrh označen jako návrh na doplnění protokolu, ve skutečnosti jde dle krajského soudu o námitku protokolace. Zástupci navrhovatelky bylo umožněno, aby svůj závěr nadiktoval do protokolu, je tedy s podivem, že s odstupem téměř 14 dnů nesouhlasí s jeho obsahem. Jediné vysvětlení pro takový postup je účelové jednání ve snaze oddálit rozhodnutí ve věci samé.

[10] Ani teoreticky nemohlo jít o nečinnost soudu, když o zmíněném návrhu lze rozhodovat při jednání, přičemž při jednání takový návrh podán nebyl.

[11] I pokud by byl návrh proti protokolaci učiněn při jednání a soud o něm dne 10. 6. 2015 nerozhodl, nešlo by o takové porušení procesních práv navrhovatelky, které by bylo možno označit za porušení práva na spravedlivý proces. Jak uvedl Ústavní soud v rozhodnutí ze dne 27. 5. 2015, sp. zn. II. ÚS 1449/15, nedává rozumný smysl, aby se někdo soudil za účelem ochrany svých procesních práv. Byl to Mgr. Voříšek, který svým postupem „uměle“ vyvolal dojem o existenci průtahu v řízení, když to byl on, kdo nevyužil možnosti podat námitku proti protokolaci hned při jednání.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[12] Nejvyšší správní soud podaný návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu zhodnotil a dospěl k závěru, že není důvodný.

[13] Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, které je zakotveno zejména v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

[14] Zda dochází či nedochází k průtahům, se zkoumá jen ve vztahu k tomu úkonu, u něž byly namítnuty průtahy (zde dle vymezení v návrhu na určení lhůty jde o rozhodnutí o návrhu ze dne 24. 6. 2015 na doplnění protokolu o jednání, které se konalo dne 10. 6. 2015).

[15] Dle § 40 odst. 8 o. s. ř.: *„Předseda senátu opraví v protokolu chyby v psaní a jiné zřejmé nesprávnosti. Předseda senátu také rozhoduje o návrzích na doplnění protokolu a o námitkách proti jeho znění.“*

[16] Zákon rozlišuje námitky proti znění protokolu, kterými se lze bránit proti nesprávné, nevhodné či zavádějící formulaci textu protokolu, a návrhy na doplnění protokolu, jejichž pomocí se může účastník či jeho zástupce domoci doplnění zcela

chybějící informace do protokolu. Toto rozlišení v podstatě jen reflektuje to, že se účastník nebo zástupce může vymezovat buď proti stávající nevyhovující formulaci protokolu (v případě námitek proti znění protokolu), nebo proti zcela chybějící části protokolu (v případě návrhu na jeho doplnění).

[17] Základní východiska rozhodování předsedy senátu o námitkách proti znění protokolu a o návrzích na doplnění protokolu jsou však stejná. Rozhodování o úpravách protokolu dle § 40 odst. 8, věty druhé, o. s. ř. spočívá v tom, že předseda senátu ověřuje, zda znění protokolu přesně odpovídá skutečnostem, které se při jednání odehrály, či zda věrně zachycuje všechny relevantní skutečnosti, k nimž došlo. Takové posouzení se nejspíše činí při samotném jednání, kdy má předseda senátu v živé paměti všechno, co se při jednání událo, a kdy lze nejlépe provést případné úpravy protokolu v procesu jeho sepisování. To samé platí i pro účastníky a jejich zástupce ve vztahu ke vznášení návrhů na doplnění protokolu a ve vztahu k námitkám proti jeho znění. Nejeví se rozumné, aby mělo k rozhodování o návrzích na doplnění protokolu či o námitkách proti jeho znění docházet s časovým odstupem od samotného jednání, jelikož by zde reálně mohl vyvstat problém s dostatečně podrobným a hodnověrným zjišťováním či vybavováním si, jak přesně jednání probíhalo. Navíc pokud je možno námitku proti znění protokolu či návrh na jeho doplnění podat při samotném jednání, lze po účastnících a jejich právních zástupcích v souladu se zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* (práva náležejí bdělým) požadovat, aby byli aktivní již při jednání. Ostatně i komentářová literatura uvádí, že o návrzích na doplnění protokolu a o námitkách proti jeho znění musí být rozhodnuto na místě tak, aby protokol byl při skončení jednání definitivní (viz Winterová, A. a kol. *Občanský soudní řád s vysvětlivkami a judikaturou*. 3. aktualizované vyd., Praha: Linde. 2007. s. 76).

[18] Na uvedené reaguje i judikatura, která uplatnění námitek proti znění protokolu či návrhů na jeho doplnění časově limituje skončením jednání. Nejvyšší soud v dané souvislosti v usnesení ze dne 29. 7. 2004, sp. zn. 29 Odo 407/2002 (dostupném z www.nsoud.cz stejně jako další zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího soudu) vyslovil: „*Má-li přítomný účastník řízení (jeho zástupce) za to, že protokol o jednání neodráží věrně děj v jednacím síni, je to důvodem k uplatnění námítky do protokolace, o které je soud povinen rozhodnout; povahou věci je přitom dáno, že takovou námitku může účastník, který se jednání zúčastnil (a to i prostřednictvím zástupce), uplatnit nejpozději do skončení onoho jednání.*“ Dále pak v usnesení ze dne 13. 3. 2014, sp. zn. 21 Cdo 2737/2012, Nejvyšší soud uvedl: „*Měl-li u jednání přítomný žalobce za to, že protokol o jednání odvolacího soudu neodráží věrně děj v jednacím síni, bylo to důvodem k uplatnění námítky do protokolace, o které by byl městský soud povinen rozhodnout; povahou věci je přitom dáno, že takovou námitku mohl žalobce, který se jednání zúčastnil, uplatnit nejpozději do skončení tohoto jednání.*“ I v rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 9. 1999, sp. zn. Nao 107/99, (dostupném z ASPI) se lze dočíst: „*Jen pro úplnost zbývá dodat, že o další námitce navrhovatele (proti protokolaci při jednání krajského soudu dne 3. 8. 1999) nemůže vrchní soud rozhodovat vůbec, protože k tomu chybí zákonný podklad. Zákon totiž umožňuje nadřízenému soudu jen rozhodnout o vyloučení soudců nižšího soudu. O návrzích na doplnění protokolace a o námitkách proti ní rozhoduje předseda senátu při jednání samém (§ 40 odst. 3 o. s. ř.); je tak zřejmé, že s touto námitkou je žalobce prekludován.*“ Z poslední věty citovaného rozhodnutí Vrchního soudu v Praze je patrné, že i tento soud vychází z toho, že návrhy na doplnění protokolu a námitky proti jeho znění je možno uplatnit jen do konce jednání.

[19] K dané otázce se ve své rozhodovací činnosti vyjádřil i Nejvyšší správní soud, a to v rozsudku ze dne 6. 12. 2007, č. j. 1 As 27/2007 - 119, kde uvedl: „Podle § 40 odst. 3 o. s. ř. [tehdejší znění § 40 odst. 3 o. s. ř., tj. znění do 30. 6. 2009, odpovídá nynějšímu § 40 odst. 8 o. ř. s.; pozn. NSS] *ve spojení s § 64 s. ř. s. opraví předseda senátu v protokolu chyby v psaní a jiné zřejmé nesprávnosti. Předseda senátu také rozhoduje o návrzích na doplnění protokolu a o námitkách proti jeho znění. Nejvyšší soud k tomuto ustanovení ve svém usnesení ze dne 29. 7. 2004, sp. zn. 29 Odo 407/2002, vyložil, že, má-li přítomný účastník řízení (jeho zástupce) za to, že protokol o jednání neodráží věrně děj v jednací síni, je to důvodem k uplatnění námítky do protokolace, o které je soud povinen rozhodnout; povahou věci je přitom dáno, že takovou námitku může účastník, který se jednání zúčastnil (a to i prostřednictvím zástupce) uplatnit nejpozději do skončení onoho jednání. V projednávaném případě však žalobkyně takovou námitku neuplatnila, neboť v obou protokolech je uvedeno, že bylo diktováno hlasitě a bez námitek; námitkami učiněnými po skončení jednání se tak krajský soud nebyl povinen zabývat.“*

[20] Navrhovatelka tvrdí, že účastníkovi je umožněno fakticky přečíst protokol až po ústním jednání. Taková argumentace je nepřiléhavá v nynější věci, kde byl protokol diktován (o čemž svědčí mj. to, že Mgr. Voříškovi bylo při jednání dne 10. 6. 2015 umožněno nadiktovat výhradu, že pracovník žalovaného není za správní orgán oprávněn jednat). Vzhledem k diktování protokolu muselo být již na jednání jasné, že obsahem protokolu není text o „papouškování“ (viz bod [2] shora), který navrhovatelka až následně požadovala doplnit. Návrh na doplnění protokolu mohl bez potíží zaznít již na jednání.

[21] V bodě [17] shora uvedenými důvody lze podepřít i závěr o tom, že není třeba rozhodovat o návrhu na doplnění protokolu učiněném až po skončení jednání, byť uplatnění takového návrhu bylo při jednání možné. Na základě citované judikatury je zjevné, že takový návrh nemůže být bez dalšího úspěšný již s ohledem na to, že nebyl učiněn do skončení jednání. Jde o návrh, který je bytostně spjat se samotným jednáním, kde je též jedině prostor pro rozhodnutí o něm. Jeví se proto jako formalismus, aby o návrhu na doplnění protokolu, který měl být uplatněn již při jednání, ale který byl uplatněn až s časovým odstupem po jeho skončení (zde 14 dnů od jeho skončení), mělo být rozhodováno samostatným rozhodnutím.

[22] Nejvyšší správní soud může shrnout, že předseda senátu krajského soudu není povinen vydat rozhodnutí o návrhu ze dne 24. 6. 2015 na doplnění protokolu o jednání, které se uskutečnilo dne 10. 6. 2015. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není důvodný, jelikož krajský soud není vůbec povinen jej uskutečnit. Nejvyšší správní soud tudíž návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu zamítl dle § 174a odst. 7 zákona o soudech a soudcích.

V. Náklady řízení

[23] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, byl-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. prosince 2015

JUDr. Radan Malík
předseda senátu